

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

4 июнь 1974 йил, сешанба ♦ № 129 (15.909). ♦ Баҳоси 2 тўйин.

ЮБИЛЕЙ ВАХТАСИДА

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН
КАСАБА СОЮЗЛАРИ РЕСПУБЛИКА СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ПИЛЛАЧИЛИК БЎЙИЧА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАДА ҒОЛИБ ЧИҚҚАН ИЛҒОР ОБЛАСТЛАР ВА РАЙОНЛАРНИ МУКОФОТЛАШ УЧУН ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР ТАЪСИС ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

1974 юбилей йилида пиллачилик соҳасида энг юксак натижаларга эришганлиги учун республика социалистик мусобақаси ғолибларини мукофотлаш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг 15 та Қизил байроғи таъсис этилди. Булардан:

— Қорақалпоғистон АССРни ва областларни мукофотлаш учун учта Қизил байроқ дипломлари билан бирга икки минг сўмдан пул ва учтадан юк автомобили қўшиб берилди;

— Районларни мукофотлаш учун 12 та Қизил байроқ дипломлари билан бирга 500 сўмдан пул ва биттадан юк автомобили қўшиб берилди.

Пиллачилик бўйича социалистик мусобақа ғолиблари — Қорақалпоғистон АССР, областлар ва районлар 1974 йилда давлатга пилла сотиш юзасидан халқ хўжалиги планини бажариш, яъни ҳосил, ҳар қуту пилла уруғи ҳисобидан пилла топшириш ва пилланинг сифати жиҳатидан энг юксак кўрсаткичларга эришган тақдирда Қизил байроқлар билан мукофотланади.

Хоразм области пилланорлари ҳамадан пиллачилик қилишяпти. Суратда: Урганч қурт уруғи заводининг агрономлари (чапдан) Пошшаҳон Исаева, Халима Полвонова, Раҳима Матриновалар пиллани сараламоқдалар.

ХУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планларини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидаги областлар ва районлар республика «Хурмат тахтасига» ёзилдилар.

Сурхондарё области (область партия комитетининг секретари Н. Муродов, область ижроия комитетининг раиси А. Каримов, область комсомол комитетининг секретари Б. Насриддинов, область пиллачилик бошқармасининг бошлиғи У. Мустафоев ўртоқлар).

Сирдарё области (область партия комитетининг секретари В. Хайдаров, область ижроия комитетининг раиси И. Қўчқоров, область комсомол комитетининг секретари М. Абдураимов, область пиллачилик бошқармасининг бошлиғи Ю. Сулаймонов ўртоқлар).

Қашқадарё области (область партия комитетининг секретари Р. Ғолипов, область ижроия комитетининг раиси Қ. Қўйбоқаров, область комсомол комитетининг секретари А. Бозоров, область пиллачилик бошқармасининг бошлиғи С. Аҳмедов ўртоқлар).

Оққўрғон райони (район партия комитетининг секретари А. Иброҳимов, район ижроия комитетининг раиси С. Ғолипов, район комсомол комитетининг секретари А. Нишонов, бош пилла сушлуксининг директори Б. Машрапов ўртоқлар).

Задарё райони (район партия комитетининг секретари Ф. Томибоев, район ижроия комитетининг раиси А. Аширов, район комсомол комитетининг секретари З. Убайдуллаева, бош пилла сушлуксининг директори Э. Мирзабоев ўртоқлар).

Учқўрғон райони (район партия комитетининг секретари А. Хасанов, район ижроия комитетининг раиси Ш. Эрзазаров, район комсомол комитетининг секретари А. Зайнбеков, бош пилла сушлуксининг директори Д. Қўчқоров ўртоқлар).

Сирдарё райони (район партия комитетининг секретари М. Каримов, район ижроия комитетининг раиси У. Хўнаев, район комсомол комитетининг секретари С. Оқилов, бош пилла сушлуксининг директори Н. Хайиткулов ўртоқлар).

Гулистон райони (район партия комитетининг секретари Б. Перназаров, район ижроия комитетининг раиси Д. Каримова, район комсомол комитетининг секретари С. Ярашев, бош пилла сушлуксининг директори В. Мариничева ўртоқлар).

Ворошилов райони (район партия комитетининг секретари Т. Муҳсинова, район ижроия комитетининг раиси Ж. Ашуров, район комсомол комитетининг секретари Р. Давлатова, бош пилла сушлуксининг директори Т. Каримов ўртоқлар).

Оқолтин райони (район партия комитетининг секретари Т. Абдулов, район ижроия комитетининг раиси Э. Абдуматов, район комсомол комитетининг секретари Д. Қурайиддинов, бош пилла сушлуксининг директори Ш. Султонова ўртоқлар).

Жиззах райони (район партия комитетининг секретари А. Сатторов, район ижроия комитетининг раиси А. Нормурад, район комсомол комитетининг секретари Т. Аҳмедов, бош пилла сушлуксининг директори Ф. Солиқов ўртоқлар).

Қогон райони (район партия комитетининг секретари С. Аветов, район ижроия комитетининг раиси Б. Султонов, район комсомол комитетининг секретари Д. Қурайиддинов, бош пилла сушлуксининг директори Ж. Тешаев ўртоқлар).

Қизилтепа райони (район партия комитетининг секретари М. Мирқоқов, район ижроия комитетининг раиси И. Скорилов, район комсомол комитетининг секретари А. Аветов, бош пилла сушлуксининг директори У. Мардонов ўртоқлар).

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

СУРХОНДАРЁ

Партияимиз XXIV съезди тарихий қарорлари ҳамда КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан руҳланган область «қумуш тола» ижодкорлари 2 июнь куни давлатга 803 тонна пилла топшириб, пилла сотиш планини ошириб бажардилар. Областнинг пилла тайёрлаш планини бажаришга Жарқўрғон, Шўрчи, Термиз, Сароисиё, Денов районлари пиллакорлари катта ҳисса қўшдилар. Денов районидида «Ғалаба» колхози, Жарқўрғон районидида Норули Боймуродов номи, Сароисиё районидида «Коммунизм», Термиз районидида Жданов номи ва Шўрчи районидида Оқунбобоев номи колхозларининг пиллакорлари ҳар қуту уруғдан 60-70 килограммдан пилла етказиб бердилар. Сайловолди социалистик мусобақасига қўшилган область меҳнаткашлари республикамизнинг олтин тўти шароғига олинган социалистик мажбуриятларини бажариш учун ҳамма чораларни кўряптилар. Областа пилла тайёрлаш давом этапти.

СИРДАРЁ

КПСС XXIV съезди ва партия Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми қарорларини ижроилик билан амалга ошириш учун курашган Сирдарё областининг пиллакорлари зафар кўчдилар, улар 2 июнь куни давлатга «қумуш тола» топшириш йиллик планини бажардилар. 4350 қуту қурт уруғининг ҳар қутисидан 70 килограммдан пилла олинди, она-Ватанга 228 тонна пилла топширилди. Бу улкан ғалаба Бобўрт районидида Ленин номи, Сирдарё районидида «Ленинград», Ворошилов районидида «Победа», Гулистон районидида «Коммунизм» колхозлари, областнинг «Фарғона», «Правда», «Ленинград», «Малик» совхозлари ва бошқа уйлаб хўжаликлари катта ҳисса қўшдилар. Бу колхоз ва совхозларда ҳар қуту қурт уруғидан 80 килограмм ва ундан ошадиган хирмон қўшилди. Сирдарёлик Хуррам Янгибоева, Бобўртлик Норибеги, Хўжабекова, Ворошилов районидида Нортонжи Маматова, Гулистонлик Қумри Мамсурова, Сайлан Рустамова катта илғор пиллакорлар ҳар қуту қурт уруғидан 100-120 килограммдан ҳосил олиб, яъни курсаткича эришдилар. Область пиллакорлари давлатга яна 50 тонна пилла топшириш ҳақида қўшимча мажбурият олдилар.

ҚАШҚАДАРЁ

Қашқадарё областининг пиллакорлари КПСС XXIV съезди ва партия Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, катта меҳнат ғалабасига эришдилар. Йиллик пилла тайёрлаш плани бажарилиб, давлат тайёрлов пунктларида 1362 тонна «қумуш тола» топширилди. Ҳар қуту қурт уруғидан 62 килограммдан пилла олинди. Қосон, Қарши, Яққабов, Ульнов, Чироқчи, Китоб районлари йиллик планининг 104—115 проценти миқдорда пилла тайёрлаб, областнинг улкан хирмони-ча баракали ҳисса қўшдилар. Шахрисабз райони ғалаба рапортига имзо чекиш арафасида турибди. Ульнов районидида «Москва», Қарши районидида «Партия XXII

ПАРТИЯ-ХУЖАЛИК АКТИВИНИНГ ИЙГИЛИШИ

АНДИЖОН. 3 июнь. (ЎзТАГ). Бугун Андижон области партия-хўжалик активининг йилги йиғилиши бўлди. Йилги йиғилишда Андижон сўв омбори қўрилшининг бориши тўғрисида «Андижонгастро-строй» қўрилиш бошқармасининг бошлиғи В. Д. Медведев докладини муҳокама қилдилар. Йилги йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Н. Худойбердиев нутқ сўзлади.

ПИЛЛА ДАВЛАТГА

Республика областларида пилла тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 3 июнига бўлган МАЪЛУМОТ (Планга нисбатан процент ҳисобда).

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда тайёрланган пилла, учинчи стун — маъсум бошидан бўйи.		
БУХОРО	1,2	113,4
СУРХОНДАРЁ	2,4	100,4
ҚАШҚАДАРЁ	6,8	100,2
СИРДАРЁ	18,4	100,2
Наманган	17,8	80,4
Фарғона	13,5	68,6
Тошкент	15,1	66,2
Жиззах	6,4	61,9
Хоразм	23,3	43,8
Самарқанд	11,3	32,1
Андижон	11,8	25,8
ҚК АССР	—	—
Республика бўйича:	11,4	64,3

БОЛГАРИЯЛИК ЖУРНАЛИСТЛАР УЗБЕКИСТОНДА

Болгария Журналистлар союзининг бош секретари Петко Караделков бошлиқидида Болгария журналистлари делегацияси Ўзбекистонда бир неча кун меҳмон бўлди. Меҳмонлар Тошкент ва Самарқанддаги бир қанча корхоналар ҳамда муассасаларни бориб кўрдилар, Ўзбекистон Журналистлар союзида бўлдилар. (ЎзТАГ).

МИРИШКОРЛАР МИНБАРИ

СУВ-ҒУЗАНИНГ ҚОНИ

Бу йил чигит экинни алча қийин шароитда ўтказди. Баҳорда намгарчилик юп бўлди. Экин мавсуми бир оз қўзилди. Айрим қаришларга чигит қайта экилди. Лекин қалб қайноқ, юраги пахта иши билан талаяётган деҳқонларимиз об-ҳаво қанчалик ўқарлик қилмасин, чигитни бир текис ундириб олишга, ғуза нўқолларини барқ уриб ривожлантиришга муваффақ бўлдилар.

Миришкор деҳқонлар, тажрибали меҳнаткорлар, сувчилар, ҳамма-ҳамманинг диққат-этибори ҳар тул ғузани меҳр-муҳаббат билан ардоқлаб, парваришлаганга қаратилган. Утган йил ғузалир 1 июндан бошлаб гулга кирганди. Навоий районидида Ленин орденли «Нарпай», Ромитан районидида «Оқ-Таб» 50 йиллик совхозлари, Ғиждувон районидида «Гулистон», Шофирқон районидида К. Маркс номи, Вобиев районидида Калинин номи, Қизилтепа районидида «Ленинград», Свердлов районидида Оқунбобоев номи колхозларининг пахтазорлари яхши натижаларга эришдилар.

Экинчи вақфда — ўтган йилги тажрибалар, фан ютуқларини пахта етиштиришни янада кўпайтиришга қаратишдан иборатдир. Биз сурхондарёлик ҳам қасбларимиз, Хўжайли районини қишлоқ хўжалик меҳнатчиларининг мурожаатини катта қизиқини билан ўрганган бўлишимиз. Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини оширишимиз. Деҳқонларимиз: сув зар, сувчи заргар, деб айтдилар. Ҳақиқатдан ҳам бу йилги шароитда ҳар литр сув зар ҳисобланади. Чунки Зарафшон ва Амударёда сув ўтган йилдагидан анча кам. Кам сув билан мўл ҳосил етиштиришимиз лозим. Бунинг учун ҳар бир хўжаликда сувчиларнинг икки-уч сменада гулга бўлиб ишлашларини таъминлаймиз. Ҳар бир сувчига 12 гектар ер ажратиб берилди. Ҳарорат кўтарилиб, ғузанинг сувга бўлган талаби ортиб бормоқда. Ҳар қўлтурм сувдан оқилона фойдаланиш тадбирларини кўрмоқдамиз.

Суворини ғузанинг ривожига қараб, табақалаштириб ўтказиш Қорақўл районидида «Оқ-Таб», «Москва», Свердлов районидида Оқунбобоев номи, «Ленинград», Ромитан районидида Нариманов номи, Энгельс номи, «Оқ-Таб», Ғиждувон районидида «Коммунизм», «Гулистон» колхозларида намунали йўлга қўрилган. Маъмур хўжалиқларда сувни айланма усулда қўйиш, пайнобадан ҳам фойдаланиш жорий қилинди.

Ғиждувон районидида «Гулистон» колхозининг тажрибали сувчиси Эришбобо Қодиров радиопузел орқали қишлоқ аҳолига, барча сувчиларга мурожаат қилди. Сувдан тежаб-тежаб фойдаланиш юзасидан маслаҳатлар берди. Натияжада Нюят Ҳаҷатов, Адхам ота Рустамов каби пенсонер-сувчилар ҳам ёиларига 4-5 талдан ёш сувчиларни олиб, қишлоқ хўжалик экинларини оби ҳаётга қондирмоқдалар.

Қорақўл районидида «Москва» колхозининг сувчилари ҳам қимматли ташаббус билан чиқдилар. Улар нам сув билан қўп ердаги ғузани суворини, бунинг учун сувни пайнобадан ҳам оқилона фойдаланишни йўлга қўйдилар. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтачи:

С. ҲОМИДОВ, Ғиждувон районидида «Гулистон» колхозининг раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор.
С. ҒАНИЕВ, Қорақўл районидида «Москва» колхозининг раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор.
Э. ЖУМАЕВ, Шофирқон районидида «Қизил байроқ» колхозининг бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.
М. БАРОНОВА, Ромитан районидида «Оқ-Таб» 50 йиллик совхозининг бўлим бошқарувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

К П С С ДЕЛЕГАЦИЯСИ ҚАЙТИБ КЕЛДИ

Югославия Коммунистлар союзи президиумининг таълифига буювган ЮКС Х съезди йиғилишида қатнашган КПСС Марказий Комитетининг Сийёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Нарильенко бошлиқидида КПСС делегацияси 1 июнда Белграддан Москвага қайтиб келди. Делегация савтанида КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Ленинград шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. И. Аристов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг ЮСФРдаги аъзоси В. И. Степанов бор эди. Внудово аэродромида делегацияни К. Т. Мауров, А. Я. Пельше, В. И. Долгих ўртоқлар, КПСС Марказий Комитетининг маъсум ходимлари кутиб олдилар. (ТАСС).

ХИРМОНГА БАРАКА

РЕПОРТАЖ

Оржоникиде район бош пиллахонасида. Бу ерга пилла ортиб келётган машиналарнинг кети узилмади. Давлатга пилла сотишнинг айна қизган вақти. Таърихдорларнинг қўл-қўлига тегамапти. Мутахассис лаборантлар топшириётган пилланинг навларини аниқлаш билан машғул. Район «қумуш тола» ижодкорлари республиканинг олтин тўти йилида давлатга 128 тонна ўрнига 136 тонна пилла сотиш иштиғи билан меҳнат қилмоқдалар. — Хорманг, Оймихон, Хирмонга барака. — Умингизга барака. Келинг Турғун ака. — Бугун ҳам тўрт звено, икки бригадасида планларини дўндириб, ғалаба рапортига имзо чекишди. Ҳисобимиз, бугун бизнинг колхозимиздан 5100 килограмм пилла қабул қилдингиз. — Бизнинг ҳисобда ҳам шундай. Сувбатдошлар билан танишдик: Оймихон. Исмоилова — район бош пиллахонасининг директори, Турғун Мирзаев — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, райондаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллик» колхоз раиси, Колхоз раиси пиллачиларининг шу дөлзат кунлардаги барака-

«ЛУНА-22» СТАНЦИЯСИ ОЙ АТРОФИ ОРБИТАСИДА

ТАСС АХБОРОТИ
1974 йилнинг 2 июнида «Луна-22» автомат станцияси Ой атрофи орбитасига чиқарилиб, Ойнинг сунъий йўлдоши бўлиб қолди. Илгари хабар берилгандек, «Луна-22» автомат станцияси шу йил 29 майда учиринганди. Ер—Ой космик траектаси бўйлаб учиб чоғида станция билан 23 марта радио алоқа сеанслари ўтказилди. Бу сеанслар чоғида ҳаракат траекториясининг параметрлари ўлчанди, борт системаларининг иши текшириб кўрилди ва космик фазо илмий тадқиқотлари ўтказилди. Станциянинг Ой атрофи фазосидаги муайян областа қиқинида таъминлаш мақсадида 30 майда унинг ҳаракат траекторияси тўғрилиб қўйилди. Олга яқинлашганда «Луна-22» станцияси тормозланди ва бунинг натижасида у селеноцентрик орбитага чиқди. ПАНМАЛИК МЕҲМОНЛАР
КПСС Марказий Комитетининг таълифига буювган Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Панама Халқ партияси делегацияси 3 июнда Москвадан Тошкентга келди. Делегацияга шу партия Марказий Комитети Сийёсий бюроси

граммдан уруғлик пилла қабул қилляпти. Сувбатимизга колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Меҳринисо Убайдуллаева қўшилди. — Кундалик кўрсаткичлар бўйича қўшни колхозлардан қўлишмаётиз. Бугун ҳам 5 тоннага етказиб пилла топширдик. Колхозчиларимиз давлатга пландаги 28 тонна ўрнига 40 тоннага етказиб пилла топшираётган дейишяпти. Чамамда шунга яраша ҳосил бор. Бу бизнинг республикамиз олтин тўйига муносиб тўёнамиз бўлади. Бу фақат «Қизил» (Ўзбекистонликларнинг тағи эмас. Районнинг барча пиллачиларининг ҳам қатъий сузуари худди шундай. Дараске, тўйга тўёна билан келиш халқимизнинг эъзали оdatи. Шу боисдан районнинг барча хўжалиқларида, жумладан «Меданият», Ленин номи колхозларда ҳам пилла топшириш ажида. Бу колхозларда кўнма давлат хирмонида 3-5 тоннадан пилла тўқилляпти. Пиллахонадан чиққанимизда кўнма уфқига пилла ортиб келаятган машиналарнинг кети узилмаган эди.

Р. ШЕРАЛИЕВ.

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ

ТАТЬЯНА

Чиндан ҳам ўқиб ва ўрганишга шай бўлиб...

С. АЛИЕВ.

Татьяна Кузьминична Боронек шахридаги авиация техникумида ўқиб юрган вақтда...

конструкторлардан М. Проценцев, А. Акрамов, группа бошчилиги А. Амннов ва бошқаларнинг хиссаси бор.

ма-ён ишлабтутган, бирга меҳнат қилаётган кишиларнинг Татьяна ҳақидаги илқ гапларидан жавоб топшиш мумкин.

— Татьяна ташаббускор қиз, — дейди цех бошқари П. Д. Тен. — У ВЛКСМ XVII съезди очилганидан кунга қадар шахсий тўрт йиллик планини бажариб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик тўғибга беш йиллик планини бажариш учун курашмоқда.

А. С. Пушкин туғилган кунини 175 йиллиги

ПУШКИН ЎЗБЕКИСТОНДА

Овозим-ла чулганур пойим йўқ улур Русь, Ундаги барча эллар мени ёдлайди ҳар дам.

Бу мисралар Пушкиннинг «Хайкал» шеърининг башоратлари рўёбога чиқди.

атоқли адиб ва шоирларимиздан ташқари адабиётимизнинг иккинчи бунёни вакиллари — Зуфрия, А. Мухтор, Х. Гулом, Р. Бобоқон, Т. Фаттоҳ ва бошқалар ҳам катнашдилар.

Таржималар билан бир қаторда Ўзбекистонда Пушкин ҳаёти ва ижодини илмий ўрганиш, шоир меросини халқ оmmasи ўртасида пропaгaнда қилиш иши ҳам кенг йўлга қўйилган.

1974 йилда ўзбек тилида Пушкиннинг 3 та китоби босилди. Булар — «Евгений Онегин», «Божасаров фонтани», «Шоҳ Султон ҳақида эртақлар». 1939 йилда «Борис Годунов» драмаси ҳам таржима қилиниб, нашр этилди.

1941 йилда «Мектаб кутубхонаси» сериясида Пушкиннинг «Драмалари» ва «Лирика» китоблари чиқарилди, Шу йили унинг «Модерт ва Сальери» драмаси ҳам М. Шайхзода таржимасида нашр этилди.

1944 йилда Ўзбекистон Давлат бодий адабиёт нашриёти Пушкиннинг тўрт жиллик «Танланган асарларини» босмадан чиқарди. Бу ўп жиллик Пушкин асарларининг ўзбек тилидаги биринчи тўла нашри эди.

1937 йилда улур шoir вафот этган кунининг 100 йиллигида бутун прогрессив башарият совет халқлари билан биргаликда Пушкин хотирасини ёдга олдидлар.

1974 йилда ўзбек тилида Пушкиннинг 3 та китоби босилди. Булар — «Евгений Онегин», «Божасаров фонтани», «Шоҳ Султон ҳақида эртақлар».

САЙЛОВОЛДИ ВАХТАСИДА

«1974 йил планини муддатидан илгари бажариш, тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли тугаллаш ақни даврининг биринчи навбатдаги вазифасидир».

қадам ишчилар смена нормаларини 145-160 процентдан ошириб бажараётдилар.

НАМАНГАН. «Наманганводстрой» трести маъмурияти Москвадан телеграмма олди.

Ҳозир натта Наманган кaналнинг 57-километрида ва 269-нуқтадаги улкан дюкеринда сува оқа бошлади.

ТЕРМИЗ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Шаҳар дарё порти агитаторлари КПСС Марказий Комитетининг СССРдаги барча сайловчиларга, гранданларга Мурожаати мазмунини сайловчилар ўртасида кенг тушуштириб берилтилар.

УРҒАНЧ. Хазорасп пахта тозалаш заводи коллективни беш ойлик план-топириқларини бажариб бажариб. Утган йилнинг шу даврига нисбатан 400 минг сўмлик кўп тала ва лимт ишлаб чиқарилиди.

МУКУС. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Тахياتош гидроузели канали устда тиланаётган 130 метр узунликдаги темир йўл кўприги қурилиши тезлашти.

Республикамиз саноят корхоналарининг меҳнатсевар коллективлари беш йиллик топириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан эваб олдирилган социалистик мусобақага қўшилиб, муттасил яқин кўрсаткичларни кўлга киритмоқдалар.

А. ХАЛИЛОВ.

«КЎЛАНКАСИ МАЙДОН»

Шу сарлаҳа остида босилган фельетонда («Совет Ўзбекистони», 1974 йил 10 февраль) «Ирмонтажстрой» трестда кotteжлар қурилиши ва улардан фойдаланиш соҳасида йўл қўйилган жиддий камчиликлар очиб тавшланган эди.

Фельетон текшириш ва чора куриш учун юборилган «Главсредазресоюзстрой»дан куйдаги жавоб олинди.

Трестга қарашли уйлardan фойдаланиш ва уларда яшовчилардан олинган маблағнинг тушиши устидан нэвзот қилмагани учун «Ирмонтажстрой» трестининг бошқарувчиси Ж. Саломова виговор эълон қилинди.

МУДРОҚ ТАЙГАЛАР ОША

БАЙКАЛ-АМУР МАГИСТРАЛИ ҚУРИЛИШИДА

Витаминиз ёшларининг илгор отряди анкуман — ВЛКСМ XVII съезди кунларда унутулмас воқеа рўй берди.

публикаларнинг вакиллари ва биринчи навбатда ёшларимиз қатнашдилар.

Дарҳақиқат, республикамиз ёшлари ҳам ана шу олижаноб ишдан четда қолмадилар.

«Совет Ўзбекистони» мухбири Р. Қосимов республикамиз вакилларининг ана шу умумхалқ қурилишида иштироки мусобақати билан Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. ГОФУРЖОНОВ билан учрашиб, ундан бир неча саволга жавоб бериши сўради.

— Бутунтинхоқ микёсидида бу зарбдор қурилиш ҳақида мұфассалроқ гапириб берсангиз.

— Мазлумки, биздаги барча тарихий қурилишлар комсомол номи билан боғлиқ.

— Шу кунларда ёш қурувчиларимиз қандай иш билан машғул?

— Зарбдор қурилишлар бўйича комсоргимиз Бахтиёр Абдуваликов яқинда Байкал-Амур темир йўли қурилишидан қайтиб келди.

ёшларимизнинг қаҳрамонона ишларини бевоқифа шохидидан эшитсан.

Б. Абдуваликов — Бошланғич комсомол ташкилотлари ишонч билдирган ёшлар бир ярим миллионли Ўзбекистон комсомолли вакили эканлигининг унутатганлари йўқ.

ИНГИҒУЛ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ

Шаҳардаги Файзобод посёлкасининг аҳолиси редакцияга ёзган хатда посёлкани галаштириш пайсалга солиб келинаётгани, газлаштириш юзасидан Чехов кўчасида бошланган иш чела ташлаб қўйилгани, газ қурувлари кўмиш мақсадида қазилган чуқурлар кўмилисан қолдириб кетилгани кўрсатилган.

Мамлакатимизнинг турли чеккаларидан келган ёшлар учун меҳнат фронти бўлиб қолган мазкур қурилишда касб ўрганиш мумкин. Ёшларнинг маданий дам олиши, ўқиши учун қулайликлар яратилган.

Ўзбекистон комсомолли республикамиздаги ўн беш зарбдор қурилиши ортидаги олган. Ёшларимизга фидокорона меҳнат қилиш, меҳнат романтикасига берилиш учун етарлиқ майдон ва имконият бор.

РЕДАКЦИЯ ОРҚАЛИ ОЛИНГАН ХАТДА 1-ҒАЛЛАРОЛ СОВХОЗНИНГ БИРИНЧИ БЎЛИМИДА АҲОЛИ ИМЧИЛИК ТОЗА СУВ БИЛАН ТАМЛИНЛАШ ТАЛАБГА ЖАВОБ БЕРМАСЛИГИ Тўғри кўрсатилган.

ИЖРОИЯ РАЙОН ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ

РЕДАКЦИЯ ОРҚАЛИ ОЛИНГАН ХАТДА 1-ҒАЛЛАРОЛ СОВХОЗНИНГ БИРИНЧИ БЎЛИМИДА АҲОЛИ ИМЧИЛИК ТОЗА СУВ БИЛАН ТАМЛИНЛАШ ТАЛАБГА ЖАВОБ БЕРМАСЛИГИ Тўғри кўрсатилган.

РЕДАКЦИЯ ОРҚАЛИ ОЛИНГАН ХАТДА 1-ҒАЛЛАРОЛ СОВХОЗНИНГ БИРИНЧИ БЎЛИМИДА АҲОЛИ ИМЧИЛИК ТОЗА СУВ БИЛАН ТАМЛИНЛАШ ТАЛАБГА ЖАВОБ БЕРМАСЛИГИ Тўғри кўрсатилган.

ҚАЧОН ТАРАДДУД КЎРАСИЗ?

Чуст — Наманган области-нинг йирик ва кўп тармоқли районларидан бири. Районда пахтачилик билан бир қаторда галлачилик ҳам тез ривожланиб келиб кетган. Райондаги кўп қишлоқларда, органик ўғит-лар, сел сувларидан оқилона фойдаланилиши тўғрисида айрим-айрим ҳисобдорлик ширинида муайян музаффақиятларга эришмоқдалар.

Лекин умуман олганда, район колхозлари ва совхозлари уч йилдан бундан ортиқ таърирларини бажармапти. Бунга кўп қишлоқдан галла ўрми-ининини ўз вақтида ташкил қилишдан ушшоқлик билан ўтказиб келишнинг сабаб бўлмоқда.

Район галлакорлари белги-ловчи йилда намда 16.740 тонна дон таъёрлашга қарор қилганлар. Баҳорда ёғингар-чиликнинг кўп бўлиши, ҳаро-ратнинг аста-секин кўтарилиши ҳамма майдонларда галладан юқори ҳосил етиштириш имо-нини берди. Шу кунларда гал-лазорлардаги бошоқлар деҳқон-ларни ўрми-ининини чорла-моқда.

Бироқ район хўжаликлариди ўрми-ининини таъғирларини иш-лар сўзлашган билан ортиқ бўрилмоқда. Утган йилларда йўл қўйилган нуқсонлар бу йил ҳам тақдорланмоқда. Район қишлоқ хўжалик бошқармаси-нинг катта агрономи А. Ҳай-даровнинг сўзига ишонишса, ҳамма ўрми агрегатлари, транс-порт воситалари мавсумга шайлаб қўйилган. «Узасельхоз-техника» район бирлашмаси-нинг бошлиғи О. Райимов, бош агрономи Е. Юсупов ўрмоқлар ҳам бу фикрни тасдиқлашди.

Аммо, ҳақиқий аҳвол билан танишган киши бошқача ман-зарани кўради. Шу кунгача ўрмига сафарбоғ этилатилган 14 комбайн ремонтдан чиқарилиб қўйилгани лозим эди. Амалда энда 9 комбайн ремонт қилин-ди, холос. Ремонтдан чиқари-

ган комбайнлар ҳам синовдан ўтказилиб қўрилгани йўқ. Қол-ган комбайнлар ва бошқа агре-гатлар устaxonада чанга бел-ниб ётибди. Уларни тезроқ яроқли ҳолга келтиришдан одам топилмапти.

— Галла ўрми бошланши-га саноқли кунлар қолди, ре-монтни қачон тавомлайсизлар? — сўради О. Райимовдан.

— Ремонтчилар етишмапти, шу ваздан ремонт ишлари кечиниб кетяпти, — жавоб қил-ди у.

Утган ойларида таъғир қи-линганда бундай қийинчиликка дуч келинмаган бўлар эди.

— Уша кезларда фурсатни қўлдан бой берганимизни энди туйшундик. Афсуски...

Ҳа, чинакам афсусланганимиз, ачинадиган вақт қолди. Қаранг, ўрмига шайлаб қўйилган ком-байнларнинг бирда аккумуля-тор етишмасида, иккинчисиди кавинин йўқ, учинчисига штин етишмапти. Шундай нуқсон-ларга эга бўлган комбайнлар ўрми фаслида тўхтовсиз иш-лайди, деб ним нафолат бера олади?

Навойи номли колхоз эконо-минисиди галлачилик салмоқли ўрми тутди. Галлазорларда ол-тин бошоқлар чаққалмоқда. Афсуски, колхоз раиси М. Ла-типов, инженер М. Икромов ўрмоқлар ўрмига таъғирларини ишларини меърига етказиб чораларини кўрмапти: Хўжа-ликда неча комбайн бор, ҳар бир комбайни неча гектар ери-нинг галласи ўриб олинади, комбайнларни икки сменада ишлатиш учун механизатор кадрлар етарлими? Бу масала-лар билан кўчур шугулланма-пти.

Галла ўрми-инини — мав-сумий иш, вақтида отини дам-чиқарган галлакор ютади, нечи-кан галлакор ютказди. Бунга ҳам яхши билишди. Лекин била турб шунга риоя қилиш-мапти. Чуст галласини тезроқ сараяном-саринишга олишга қаратилган чоралар қўрилгани лозим.

О. ЖУМАНАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистон» мух-бир.

ЧЕТ ЭЛ

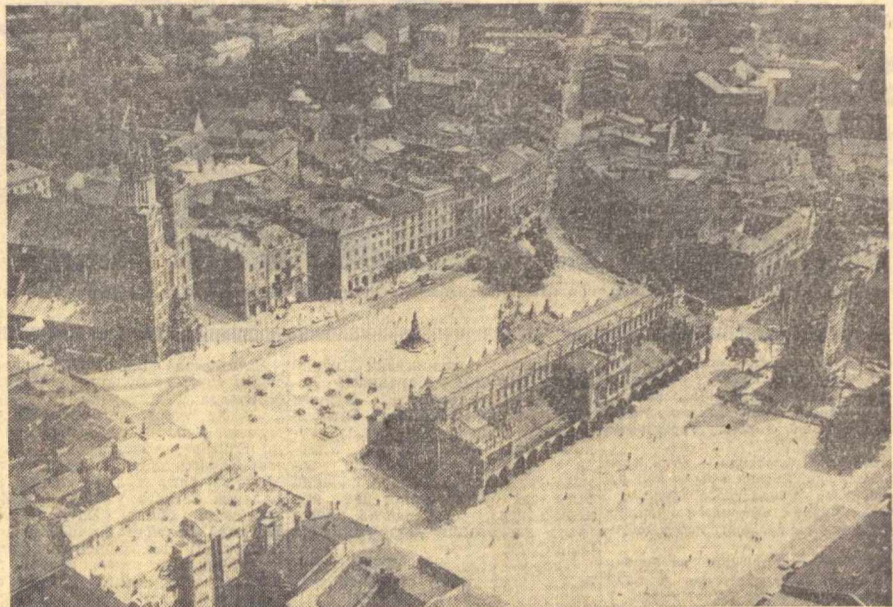
ХУКУМАТГА ДАВЪАТ

БОНИ, (ТАСС). ГФРдаги Германия савдо-саноат бирлаш-масининг президенти Отто Вольф фон Амеронген ГФР ху-куматиغا мурожаат қилиб, ГФР билан социалистик мамлакат-лар ўртасидаги иқтисодий му-носабатларни ривожлантириш йўлидаги куч-гайратларни да-вом эттиришга чақирди. Фон Амеронген корхона эгалари-нинг Боннда бўлиб ўтган йи-лишида сўзлаган нутқиди шу гапни айтди. ГФРнинг савдо-саноат доиралари бу йўлдаги куч-гайратларни қўллаб-қувват-лайдилар, деди у.

БИТИМНИ ПОЙМОЛ ҚИЛМОҚДАЛАР

ПАРИЖ, (ТАСС). Сайгон маъмурияти Вьетнамда уруш-ни тўхтатиш ва тинчлик-ни тиклаш тўғрисидаги Париж битимини доимо оёқ ости қи-либ келмоқда. Жанубий Вьет-нам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг Жа-нубий Вьетнамдаги иккала то-моннинг Сель-Сен-Клудаги ма-слухатлашуларда қатнашадиган делегацияси бу ерда эълон қил-ган баёнотида шундай дейилган. Шу йилнинг 11 майдан 25 ма-йгача ўтган даврнинг ўзиди, деб таъкидланди баёнотида. Сайгон режими Париж битими-ни 6100 маргадан кўпроқ бун-ди, шу жумладан Жанубий Вьетнам Республикаси Мувақ-қат революцион ҳукумати на-зорати остидаги районларга бир неча бор курул бонди бостири-б кирди. Сайгон режими Вьет-намда доир турт томонлама қўшма ҳарбий комиссия ишига ҳам йўл бераптир.

ЖБР Муваққат революцион ҳукуматининг делегацияси Сай-гон маъмуриятидан ҳарбий ҳа-ракатларни дарҳол тўхтатишни талаб қилди. Музокараларда ик-нобий надамлар қўйиш—Жа-нубий Вьетнамнинг ички про-блемаларини бартараф этишга, мамлакатда тинчликни қайта таъминлаш ва миллий иқтисодга эришишга олиб борадиган бир-да бир йўлди, деб уқтирилди баёнотида.

ПОЛЬША. Суратда: Краков шаҳ-ри марказий майдонининг умумий кўриниши. Шаҳарни гитлерчилар бутунлай вайрон қилмоқчи эди-

лар. Бироқ 1-Украина fronti қўшинларининг яши тезлигидаги ҳужуми фашистлар планини бар-бод қилди. Ҳозир краковликлар мамлакатининг фашист босқинчи-

ларидан озод этилганлигининг 30 йиллигини байрам қилишга тай-ёргарлик кўрмоқдалар.

ЦАФ.ТАСС фотоси.

Пекин Э. Хитни нега таклиф қилган эди?

Шу кунларда инглиз консер-ватларининг раҳбари Эвард Хитнинг Пекинга қилган икки-тинчи кузатиб турган ишчилар-га намоишкорона даъбабали иззат-икром кўрсатилаётгани-дан беихтиёр ҳайратда қолди-лар.

Аэродромда пиёдалар, ден-гизчилар, учувчилар ва халқ-лашқарларидан иборат фахрий қорувли саф тортиб турганли-ги, давлат байроқлари кўтарила-лиги ва тинчлик ишро этилаёт-гани ишчиликда ҳаммаёли на-моиш ўтказилганлиги — бу-ларнинг ҳаммаси Англиянинг совет бонд министрлига оидати давлат бошлиғига кўрсатилаёт-гани тавозелар кўрсатилаётгани-дан далолат бериб турбди. Хўш, бунинг боиси нима?

Бу саволга Хитой раҳбарла-рининг ўзлари равшан жавоб беришди. Хит шаърафига ўтказ-илган қабул маросимиди ХХР Давлат Кенгаши бош маъмури-тининг ўрнибосари Дон Сяо-пин-нинг нутқиди Совет Иттифоқи-га қарши Пекин билан ягона фронт тузишга ошқора даъват қилинди. Хитой арбоби «Атлан-тика бирдлашлигини» мустаҳкам-лашди. «Умумий бозорни кен-гайтиришда Британия консерва-торларининг хизматлари» ни

юнасак баҳолади. Пекинда «Умумий бозор»ни совет хал-қига қарши тўсиқ» деб билим-қилди Хит арбоби Англия-нинг шу бонд иқтисодий ту-рушга киришини «Гарбий Евро-па халқларининг гегеомонимга қарши кураши учун қулайлик берадиган муҳим воқеа», деб таърифлади.

Маочилар учун одат бўлиб қолган сафатобозлик иқтисодий олиб ташлашга, бу фаннинг маъноси мутлоқ равшан бўлиб қолди: у ҳам бўлса «икки ўта буюк давлатга қарши», амалда эса Европада Совет Иттифоқи-га қарши куч сифатида Гарбий Европанинг ҳарбий-сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан янада жи-планувидан ўзининг манфаат-дор оналигини гарба намо-иш қилишди. «Хитой Совет

Иттифоқиға қарши кучли Евро-пани барпо этиш госясини қўл-лаб-қувватлаётганлиги Пекинда Хит бу қадар самимий дучиб олганлигининг бош сабаб-лари билан бирдир», — деб таъ-рифлади Лондондаги «Гардиан» газетаси.

Шундай қилиб, Пекиндаги Европанинг парчалаб таш-лашга, ҳарбий-сиёсий НАТО блокин мустаҳкамлашга, кес-килишни юмшатиш жараёни ривожланиб бораётганлигини барбод этишга ҳамон умид бор-ламоқдалар. Инглиз консерва-торлари раҳбарининг Пекинга қилган визити муносабати билан сўзлаган нутқлариди мао-чи раҳбарлар бунга яна бир қарра тасдиқладилар.

А. БИРЮКОВ,
ТАСС шарҳчиси.

ШОЛИКОРЛАР ҒАЙРАТИ

НАМАНГАН, (Совет Ўзбекистон-ини мухбирини). Область шולי-корлари белгиловчи йилда 12.500 тонна шולי таъёрлашга эзму-қор қилдилар. Шולי экин ўтган йилдагидан бир ҳафтә олдин та-момланди, бш майсалар барқ уриб ўсмоқда. Задарә районининг шо-

ликорлари экин майдонларини кенгайтириб, 1647 гектарга етказ-дилар, ҳосилдорликни кескин оши-риш мақбуриятини олдилар.

Ушчи, Поп, Наманган районла-рида ҳам шולי парвариши бош-лаб юборилди.

БИЗНИНГ КАЛЕНДАРЬ

Сакен Сайфуллин

Кўп миллатли улкан совет ада-биётининг бошловчиларидан би-ри, қардош қозоқ совет адаби-ётининг асосчиси ва таниқли жа-моат арбоби Сакен Сайфуллин ўзининг икки дурдоналар билан кенг китобхоналар оммасини ҳуш-нуд этган етук истеъдод соҳиб-дир.

Сакен Сайфуллин 1894 йили Акмолинск уездининг Нильдинск волостиди чорвадорлар оиласида турилган. Унинг ота-ониси ашула ва ўланларга ташна кишилар бўл-ган. Шу тўғрисида кўп санъат ахл-лари шу уйда тез-тез бўлиб, дум-бира журнлида ўлан, ашулардан айтиб турган. Бу хол бш Саке-нинг адабиёт ва санъатга ҳаваси-ни орттирган.

У ўн бир ёшида овул мактаби-да савод чиккарган, 1905 йили Нильдинск кўрошини кони ёнда-ги рус-қозоқ мактабиди ўқийди. 1908-1913 йиллар мобайнида Ак-молинск шаҳридаги мактабда, сўнг билим юртида ўқиган.

Ишчилар муҳитида яшаб, доим меҳнат аҳли билан учрашиб тур-ган бш Сакенда ижтимоий адолат-сизлик ва тенгсизликка қарши но-зорлик туйғуларни уйғонди. Кей-инчалик у таржимаи ҳолида шундай ёзган эди: «Нильда дарго-ҳида уч йил яшадим. Бир тараф-дан мактабда билим олдим, ик-кинчидан, давлат таълим олдим. Ишчилар ҳастахона қандай иш-лаётганларини, ер тағдиганда меҳнат қилиб, тўшқуми ва руда-ларни тоғ-тоғ уйиш уларга қан-дай оғир бўлаётганлигини кўра-дим, ишчиларнинг ётоқхоналари-ди, уйларида бўлиб, улларнинг турмушини билидим. Ишчилардан кўп нерса эшитганим. Булар ҳаммаси менде сўнмас таассурот қолдирган».

Сакен Сайфуллин 1913-1914 йил-лари Омск шаҳридаги йутибур-лар семинариясида ўқиган. Уша вақтларда Омскда тобора ўсиб борган революцион ҳаракат гир-добиди бўлади. Ишчилар кура-шавтган гоғлар бш Сакен дунё-қарашининг шаклланишига катта таъсир қилди. Унинг дастлабки ижодий тажрибалари шу вақтга қосиди.

Сакен Сайфуллин адабиётда демократ — наъриятпарварлик оқимини қизғин ёқлайди. Ибрай Олтинсегин ва Абай Қўнановлар асос солган йўл реалистик адабиёт аъёнеларини давом эт-тиради.

Сакен Сайфуллин Улуғ Октябрь-ни қувонч билан кутиб олади ва ўзининг бутун кичибюкиятини революция талабаларини мух-теж қамлашга бағишлайди. 1917-1918 йиллари Акмолинск шаҳрида иш-чи-деҳқонлар Совети ташкил этишди актив қатнашди. 1918 йил февраль ойида Коммунистик партия сафига кириди ва умри-

[Тугилганга 80 йил тўлиши муносабати билан]

нинг охирига қадар партия ишига содиқ бўлиб қолади. У комму-низм идеали учун гоҳ қўлида қалам, гоҳ милтик тутиб курашган. Унинг иницилобий рух билан су-ғорилган асарлари Совет ҳоким-иятинини мустаҳкамлаш йўлида қу-раш олиб борганларга илҳом бахш этган.

Сакен Сайфуллин қозоқ ада-биётиди биринчи бўлиб, социали-стик революцияни, унинг галабаси-га натижасида юзага келган янги ҳаётни қўлади. Унинг револю-ция йиллари ёзган шеърлари «Асов тулпор» номли тўплам ҳо-лида 1922 йили нашр этилди.

Шоир қозоқ халқи поэзиясининг қадимий традицион образи — асов тулпор образидан ижодий фойдаланган, унга янги дивор ру-ҳини, ошани характер сингди-рган. Бундай тезкор тулпорда юг-риб, адолат хитобини, революция-ниқассини узоқ-узоқ овуларга ет-казган шоир «Асов тулпор» тўпламига киритилган «Бш қозоқ маръазебаси» шеъриси (1919) ёздаи:

Эй, ўлоқ, қўншима, дадил бўл,
Бир сафда борайлик бериб
Кўлга қўл,
Туз ушлаб, ёларин кийратиб,
Золимдан биз қасос олайлик.
Адолат хитобини янгатиб,
Душманга қора кўл солайлик...
Йўқолсин қашшоқлик, ҳақорат,
Яшасин тенг турмуш, адолат!
Мақкорлар жадоси йўқ бўлсин!
Фукорлар, мазлумлар эрк олсин!

Ер юзин яшатиб, қизил туғ
Барқ уриб, қўлираб юксалсин!

Сакен Сайфуллин бадиий ижод-ининг том маъносини революцияга, халққа хизмат қилиш, деб билган. Шунинг учун ҳам у янги ҳаётнинг оташин куйчаси бўлиб етишди. Эски ҳаётни беомон фож этиш, янги ҳаёт, социализм куришга че-кириш Сакен Сайфуллин поэзия-

сининг асосий хусусияти бўлиб қолади.

Сакен Сайфуллин билан Ҳамза Ҳақимзода революциядан кейинги йилларда Тошкентда бир неча бор шахсан учрашганлар ва дўст-лашганлар, Улуғ Октябрнинг ота-шин куйчилари бўлиш, бири қозоқ, бири ўзбек совет адабиёт-ига асос солган новатор ашуачи бўлишлари, мақсад бирлиги дўстлигини мустаҳкамлашга хиз-мат қилган.

Мамлакатимизда социализм ку-ришининг муваффақиятлари шоир-ни янги асарлар яратишга илҳом-лантиради. Қатор шеър ва поэма-лар ёзади. «Думбира» (1924), «Экспресс» (1926), «Турмуш тўл-қиндан» (1928) шеър тўпламлари ва «Кўкчотар» (1925-1928), «Со-ветстон» (1925), «Альбатрос» (1933) поэмалари нашр этилади. «Советстон» поэмаси В. Маяков-ский ижоди таъсирини яратилган публицистик поэзия намунаси-дир. Шоир совет тузумини олға қараб те-зу югуратган экспресс поэзага ў-қаштади. Мамлакатимизнинг эришган ютуқларини фахр билан қўйлайди.

Сакен Сайфуллин катта адабий мерос қолдирди. У шоир бўлиш билан бирга, проза ва драма асарлари ҳам ёзган. Сакен Сай-фуллиннинг 1917 йили ёзилган «Бахт йўлига» ва Мухтор Авлозо-нин «Кўк — Кебек» пьесалари қозоқ драматургиясининг биринчи намуналари ҳисобланади. Шунга қўра, Сакен Сайфуллин қозоқ «со-вет драматургиясининг бошлов-чилариди бирдир», деймиз.

«Кизил шукорлар» (1920) унинг иккинчи пьесеси бўлиб, бунде Коммунистик партия раҳ-барлигида совет ҳокимияти учун курашган қаҳрамонларни тасвир-лайди. Қозоқ адабиётиди биринчи бўлиб, революцион образини яратди. Қозогистон халқлари ре-волюцион курашини тасвирлаб «Тор йўл, тайоқ кечув» (1926) мемуар-романини ёзди. Узи иш-тирок этган воқеаларни ҳикоя қи-либ, Қозогистондаги революцион курашларини кенг манзарасини тасвирлади.

Сакен Сайфуллин адабий тан-қидчиликка ҳам салмоқли хисса қўшқандир. Унинг «Меҳнатқаш-синф ёзувчиларининг бадиий асарлари ҳақида» (1926), «Соци-алистик реализм адабиётимизнинг бош йўли» (1934) мақолалари диқ-қатга сазовардир.

Оташн большевик Сакен Сай-фуллин ижоди революцион ку-рушининг улуғ гоғлари билан, со-циалистик ватанпарварлик ва про-летар интернационализи руҳи билан сугорилгандир.

Ю. СУЛТОНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар ака-демиясининг мухбир аъзоси.

ТЕЛЕТАЙП ДЕНТАСИДАН

ГАВАНА. Кубанинг Гавана вилоятидаги Гуайра-де-Мелена илчлигида Куба маъда деҳқонлар миллий уюшмаси раҳбарларининг семинари бўлди. Семинар қат-нашчилари Куба маъда деҳқонлар миллий уюшмасининг таъинли ишларини яхшилаш масалалари-ни муҳокама қилдилар.

Семинарда нутқ сўзлаган Куба Компартияси Марказий Коми-тетининг аъзоси, уюшма раиси Хосе Рамирес Нрус Куба деҳқон-ларининг революцияга қадар бўл-ган оғир аҳолининг эсратиб ўтди. Куба маъда деҳқонлар миллий уюшмасининг раҳбари партия бил-лан хукуматнинг уюшма зимма-сига қўйган вазифалари тўғриси-да гапириб, қишлоқ хўжалиғи иш-лаб чиқаришни юксалтириш, деҳ-қонлар ўртасида социалистик му-носабани авж олдириш, мамлакат-даги бошқа оммавий интимий ташкилотлар билан алоқани муста-ҳкамлаш зарурлигини таъкидла-ди.

НЬЮ-ЙОРК. Детройт шаҳрида мактаб уювчилари ўртасида ир-кий гафавен кўтарилиди. Оқ танли-лардан бирини натиқти наманла-ди. Мактаб уювчилари ўртасида кўтарилган иркий гафавени тўх-татиш учун мақсус полиция бўлими 4 соат вақт сарфлади.

КАРАКАС. Венесуэла Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан савдо муно-сабатларини кенгайтиришга интил-моқда, деди халқаро иқтисодий ишлар бўйича давлат министри Мануэль Перес Герреро бу ерда бўлиб ўтган матбуот конферен-циясида. Мамлакатнинг ташиқ иқ-тисодий алоқаларини кенгайтириш унинг суверенитетини мустаҳкам-лашга ёрдам беради, деди у. М. Перес Герреро ривожлантирган мамлакатларнинг миллий озоқлик процессини тўхтатиб қўйишга уринаётган йирик компанияларни натиқ қоралади.

ПАРИЖ. Франция радио эшиттириши ва телевидение дав-лат бошқармасининг техник ва наъмурий хизматчилари забастова на эълон қилишди. Меҳнатқаш меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тў-лаш яхшилланишини талаб қил-моқдалар.

Ярдор ҳарбий асирларни айирбошлаш

ДАМАШҚ, (ТАСС). Сурия ва Исроил ярдор ҳарбий асир-ларни айирбошлашга киришиш-ди.

Сурия ва Исроил қўшинла-рини бир-биридан Йироқлашти-риш тўғрисида Женевада имзо-ланган битимга мувофиқ, ис-роиллик ҳарбий асирларнинг

биринчи гуруҳи бугун эрталаб самолётда Тель-Авивга жўна-тилди.

Айни вақтда Сурия ҳарбий асирларининг биринчи гуруҳи-ни Дамашққа жўнаб кетди.

Ҳарбий асирларни айирбош-лаш халқаро Қизил Крест на-зоратида ўтказилмоқда.

ПЕКИН КЕСКИНЛИКНИ ЮМШАТИШГА ҚАРШИЛИК ҚИЛМОҚДА

Европа сиёсий иттифоқининг айни бир вақтда Европадаги мавжуд четараларни эътироф этишга ва Гарбий Европадаги давлатлар сиёсатидаги реалистик элементларга қарши жон-жаҳди билан кураш олиб бори-шига истадилар. Хитой раҳ-барлари Гарбий Европа мамла-каларининг ички сиёсий муно-сабаларига оқиндан-оқин ара-лашмоқдалар, умумий бозорга кириш тарафдорларини руй-рост қўллаб-қувватламоқдалар ва шу ҳаракат муҳолифларига таъин қилмоқдалар.

ХХР гўё ГФРда реваншизм-га қарши курашда Германия Демократик Республикасини қўллаб-қувватлаётганлиги тў-ғрисида Хитой намондаларининг мунофиқона баёнотлари энди аллақачонлардан бери эътилоф қолди. Пекин бун-нинг ўрнига «совуқ уруш» ва кескинлик даврига қайтишга уринаётганларни оқиндан-оқин қувватлаб чиқмоқда. ХХРдаги расуий вакиллари ГФРдаги буржуа лагерини реваншичи қа-но-ти билан бир ёқдан бош чиқари-б, ГДР билан ГФР ўртасидаги ўзаро муносабатларини асослари тўғрисидаги шарито-мани «муваққат бир ҳол» деб атамоқдалар, шу билан Европа қитъасида вазиитини соғлом-лаштиришга хизмат қилувчи во-ситага пугур етказишга ури-нингдак «миллат бирлиги» тўғрисидаги асосини ва аллақач-онлар тарих рад этган тезис-ни қўллаб-қувватламоқдалар, хатто Германия масаласи «ҳа-ли ҳам ҳал этилган эмас», деб даъво қилмоқдалар.

Хитой амалда ГФРнинг ан-тисоветизм негизиди биргалти-риб ҳаракат қилишга тайёр турган реакция кучлари билан алоқани тобора қучайтирмоқда. Хитой матбуоти ГФРнинг ГДРга душман бўлган омма-вий ахборот органлари тарқат-ётган қабҳқ уйдирмаларга ўз саҳифалардан ўрин бермоқ-да.

РЕАКЦИЯ ҲУРУЖИ

Ҳиндистонда кейинги вақт-ларда содир бўлган воқеалар бу мамлакатда Индира Ганди ҳукумати ўтказётган прогрес-сив тадбирлардан норози бўл-ган реакция кучлар бош кута-раётганлигидан далолат бера-моқда. Реалистик дунёни ларзага солган ёнгли таъли-ги ва валюта-молия қийинчи-ликлари оқибатида, шунингдек ҳусусий капитал билан помеш-чинлар ҳукуматининг иқтисодий тадбирларини бажаришдан бош тортётганлиги натижасида мамлакат бошдан кегираётган мушқулликлардан фойдаланиб, реакция кучлар қарши ҳужум-га ўтишга, шу тариха кейинги йилларда бой бериб қўйган по-зицияларини қайтариб олишга уриномқдалар. Бир қанча штат-ларда, жумладан Гуҷарат ва Бихарда реакция тартибсизли-лар чиқарди, ёнғилар ва ур-ийнқиларни ташкил этди, мам-лакатда бош-бошдоқлик ва тар-тибсизлик вазиитини келтириб чиқаришга уринди.

Ҳиндистон парламентида шу фактлар муҳокама қилинган вақтда ана шу жинояткорона ҳаракатларининг ҳаммаси учун бевосита жавобгар бўлган ки-мсаларнинг номлари айтиди. Булар — Жана Санх деб ата-лган реакция диний-поети-стик партия, унга ёлдошди-ган РСС деб аталган ҳарбий-лаштирилган ярим фашистик ташкилот ва бошқа бир қанча та-шкилотлардир. Парламент де-путатлари шу ташкилотларни дарҳол қонунга ҳилоф деб эълон этишни талаб этдилар.

Яқинда монополистлар, по-мешчинлар, улгурчи савдо-гарлар ва бадавлат деҳқонлар-нинг манфаатларини ифодлов-чи оппозициядаги еттига ўнг партия ўзини-ўзи тарқатиб юбориш тўғрисида қарор қабул қилганлиги маълум бўлиб қол-ди. Аммо улар ўз хатти-ҳара-катлари парламентда таъинд қилинганлиги учун бундай қар-орга келганлари йўқ. Улар ҳўкўрмоқ партия — Ҳиндистон Миллий Конгрессига дағдага қила оладиган бирлашган ўнг партияни тузиш ҳамда мамла-катдаги ҳокимиятни қўлга ки-ришти олишга уриниб кўриш учун Ҳиндистон Миллий Кон-гресс партиясига ва уни қўл-лаб-қувватлаётган кучларга ҳу-жум бошлаш учун шундай қар-ор қабул қилдилар.

Уш кучларнинг ҳаракатлари Ҳиндистоннинг тарқийлишвар-демократик кучлари зарбасига дуч келмоқда, тарқийлишвар-демократик кучлар реакция-нинг ҳужумларига қарамай, ҳу-кумат прогрессив социалистик-билан ўзгаришларни иччиллик билан амалга ошира бериш, деб талаб қилмоқдалар.

(ТАСС).

ПЕКИН КЕСКИНЛИКНИ ЮМШАТИШГА ҚАРШИЛИК ҚИЛМОҚДА

Европа сиёсий иттифоқининг айни бир вақтда Европадаги мавжуд четараларни эътироф этишга ва Гарбий Европадаги давлатлар сиёсатидаги реалистик элементларга қарши жон-жаҳди билан кураш олиб бори-шига истадилар. Хитой раҳ-барлари Гарбий Европа мамла-каларининг ички сиёсий муно-сабаларига оқиндан-оқин ара-лашмоқдалар, умумий бозорга кириш тарафдорларини руй-рост қўллаб-қувватламоқдалар ва шу ҳаракат муҳолифларига таъин қилмоқдалар.

ХХР гўё ГФРда реваншизм-га қарши курашда Германия Демократик Республикасини қўллаб-қувватлаётганлиги тў-ғрисида Хитой намондаларининг мунофиқона баёнотлари энди аллақачонлардан бери эътилоф қолди. Пекин бун-нинг ўрнига «совуқ уруш» ва кескинлик даврига қайтишга уринаётганларни оқиндан-оқин қувватлаб чиқмоқда. ХХРдаги расуий вакиллари ГФРдаги буржуа лагерини реваншичи қа-но-ти билан бир ёқдан бош чиқари-б, ГДР билан ГФР ўртасидаги ўзаро муносабатларини асослари тўғрисидаги шарито-мани «муваққат бир ҳол» деб атамоқдалар, шу билан Европа қитъасида вазиитини соғлом-лаштиришга хизмат қилувчи во-ситага пугур етказишга ури-нингдак «миллат бирлиги» тўғрисидаги асосини ва аллақач-онлар тарих рад этган тезис-ни қўллаб-қувватламоқдалар, хатто Германия масаласи «ҳа-ли ҳам ҳал этилган эмас», деб даъво қилмоқдалар.

Хитой амалда ГФРнинг ан-тисоветизм негизиди биргалти-риб ҳаракат қилишга тайёр турган реакция кучлари билан алоқани тобора қучайтирмоқда. Хитой матбуоти ГФРнинг ГДРга душман бўлган омма-вий ахборот органлари тарқат-ётган қабҳқ уйдирмал

Тошкент шаҳри нундан-кунга кўркамлашиб бормоқда. Кенг кўчалар, кўп қаватли замонавий бинолар унинг кўрнгига кўрик қўшмоқда. Суратда: Саёрлар майдонининг умумий кўрinishи. Ибраҳимов Фотос, (3.7.74).

Иккинчи жаҳон урушида Днепротресск областада истиқомат қилувчи Иоганн Христаманович Швейгерт немис-фашист армиясига жалб қилинди. Уша вақтда Украина тупроғида босқинчилар вақтинча ҳуқуқдорлик қиларди. Тор-мор нелиридан титилчилар қўшинлари қатори у ҳам шармандаларча ченини, ГАРбий Германияда умрбоқ туриб қолди.

Совет Иттифоқида унинг рафиқиси ва уч фарзанди — ўғли Иван ва қизлари Лидия билан Варвара қолди. Хотини ердан кўп ўғмай вафот этди, фарзандлари эса болалар уюнда тарбияланди.

Иван Швейгерт 1964 йилдан буён Чирчиқ шаҳридаги кўришмиш трестда монтажчи бўлиб ишларди. Унинг сингиллари ҳам у билан бирга ишларди.

Швейгерт Қизил Крест ёрдамида отаси ҳаётигининг ва ГАРбий Германияда яшаётганигининг билди олди. Улар ўртасида Ёшмиқ бошланди. Иван 1969 йили отасинингга меҳмонга бориб келди. У ердан қайтиб келгач, кўнун, ГАРФ борамак, деб қисталган қилверди. 1972 йил октябр ойида хотини ва учта фарзанди билан Совет Иттифоқидан чиқиб кетишга рухсатнома олди. У билан бирга сингиллари ҳам кетди.

И. И. Швейгерт ГАРФда бир йил у уч ой бўлганидан кейин шу йил февралда олдаси билан Совет Иттифоқига қайтиб келди. Яна Чирчиқда жойлашди. Ҳозир ҳам ўша эски жойида — 228-УНРДА меҳнат қилляпти.

Қўйда бир муҳбиринининг Чирчиқ шаҳрида Швейгертлар олдаси билан қилган сўхбатининг эълон қилмоқдамиз.

Хонага ёшига икки киши кириб келди. Бирининг кўнун соқлари елкаларига туншай деб турди. Энида ҳушрўнгига аёл, соқлари оқарини, ювдан табасум аримайди. Улар содда, лекин дид билан кийининган.

Журналист улар билан уррашди, сўхбатлашмоқчи бўлганлиги ҳақида иккаласи ҳам оғоҳлангиларди. Улар ўзларини бошқачароқ тўтишса ҳам, бу уррашувга монелик қилинмади. Пигит ўзини расмий тўтди, айниқса сўхбат бошида жуда камгаб бўлди. Қиз эса соқларини, тез киришиб кетди.

Табиики, сўхбатининг узларни ГАРФга йўнашга нима сабаб бўлганлиги ҳақидаги савол билан бошланди. Отаси билан бирга бўлиш учунми ёки у ерда бошқа, яхшироқ ватан қидириб кетишми? Балки иккаласи ҳам сабаб бўлганлиги.

— Фақат отамиз билан бирга бўлиш истаги, — қатъий жавоб берди Иван Иванович.

— Қайтиб келишга нима мажбур қилди?

— Бунинг сабаблари кўп. Аввало, отам-баргитиш, мен ва отам учун бутунлай бегона одам экан. Иккинчидан, хотиним иккинчиз у ерда поҳор кўн кеҳирини олман. —

— У ердаги шароитга ҳеч наҳор кўнқолмаслигини ҳам тушуниш, — қўшимча қилди Елизавета Васильевна. — У ернинг одамлари бутунлай бошқача. Ҳар ким фақат ўзи ҳақида...

Бу жавоб узларнинг қайтиши сабабларини равшанлаштирмас эди, чунки Иван Иванович 1969 йилда отасинингга меҳмонда бўлган. Ушанда шароитини билди олди, отасининг қандайлигини ҳам кўришган бўлиши керак.

— У сафар мен бир ой яшаганман. Бутун вақтинми отам ҳузурда. Швабах посёлкасида ўтказганман. Посёлка посёлкалигича қолади. Мамлакатни кўрмаган, тушунмаган эдим. Отам эса...

ОТА

— Аввалига уррашувинингдан отам ҳам мен каби ҳурсанди туулган эди. «Узовларингизга (яъни, менга ва сингилларимга) бу ерда келишга рухсат эгсалар, — деган эди у, — сизларга уй қўриб бераман». Биз борганимизда қачиндан ҳам у участка сотиб олган экан, уйга келганда эса, унинг ёрдами «камроқ енглар — кўпроқ жамғаринлар ва қўриқлар» деб маслаҳат беришдан нарина ўтмади. Участка ҳам бир шарт билан совға қилинди; агар мен уй қўрмасам, ер отамнинг шахсий мулкига айланади. Нотариал актда худди шундай ёзиб қўйилган эди.

— У ерда ҳамма ўн учун яшайди, — сўхбатта Елизавета Васильевна аралашди. — Отам ҳам бошқалардан фарқ қилмасди. Биз СССРга қайтиб келганимизда дуд сўнг, — кейинги воқеалар туғишда гаплар бошланди у. — Шерметьево аэропортида қайинсиним Чирчиқда билет олиш учун пуллари етмай қолса деб, пул билан кўтиб турган экан. У ёққа,

салҳонадаги хотинининг кўриб келмоқчимисиз? Марҳамат! — Лекин бу «марҳамат»нинг биздаги каби «майли, илтипати битириб келавер, сенсиз ҳам урдалаб тураримиз» деган маъноси йўқ. Узларда «марҳамат» сўзи «Яхши, келинмасангиз ҳам бўлаверади. Лекин эсингизда бўлсин: ишга неча кўн келмасангиз, отпускангиз шунча кўнга қисқаради» деган маънони билдирди.

Тариф ставкаси (Швейгертга белгиланган тариф ставкаси эса соғатга 7 марка 20 пенинг эди). Ойрама ишнинг аҳроғига қараб 50 пенинг камайиши ёки кўпайиши мумкин. Ҳамма солиқлар — даромад солиғи, касалхона солиғи, пенсия ажратмаси, червога ажратма чикариб ташлана. Иван Швейгерт ойига 1200 марка мас — олган.

Бюджетнинг даромад қисми ма — энди равшан бўлди. Энди ҳа —

Елизавета Васильевна ишга кирса қандай бўларди? Бу ерда, Чирчиқда у ишларди-ку?

— Ҳа, у ерда ҳам иш топшини мумкин эди, — деб ҳикоя қилди Елизавета Васильевна. — Лекин Эдуард ҳалақат берди. У энди икки ёшга тўлди, узларда болаларни боғчага уч ёшдан қабул қилишди. Лекин Эдуард билан Нелини болалар боғчасига жойлаштирмади ҳам, жининг ишларини қўйди ҳам қандай кўшимча келтирмасди. ГАРФда болалар 4.5 соғатига боғчада бўлади. Тўғри, узларда аёллар ярим кўн ишлаши мумкин. У ҳолда маоши ҳам намалди, эри эса даромад солиғи бўйича имтиёздан маҳрум қилинади. Шунинга эмас, ҳар бир бола учун ойига 220 марка тўлаш керак. Болаларни биздаги каби кўн бўйи боқимайди. Бола ўзи овқатини боғчага ўл олиб бориши керак. Мана энди ўзининг ҳисоблаб кўриш: мен ишлаганимда ҳам топган пулим фарзандларимизни болалар боғчасида сақлашга, даромад солиғини тўлашга ва транспорт харажатларига кетган бўларди.

— Эдуард ҳеч нарсани тушулмагани ўз-ўзидан равшан. — Ҳикоя қилди Елизавета Васильевна. — Нели эса, «аванга» тили ўрганимайман. Чирчиқда, бунининг олдига қайтиб кетаман», дейди. Каттагина Ирина билан сал мураккаброқ бўлди. Ҳозир у йи ёшга тўлди, аммо у ерда немис тилини ўқий билмаганлиги, у ернинг шева-си билан таниш эмаслиги оқибатда биринчи синфга бориб. Бир кўн Ирина мактабдан қайтиб келиб, синфда бир қиз папироз бўлишини (бу биринчи синфдаги бўлган иш) гапирди берди. Унинг гапига ишонмай, мактабга ўзим боришим. Ҳузурчи менга «отамиз синарети сотиб олиш учун пул бериб турса, мен нима қила оларимиз», дейди.

Бошқа бир кўн бундан ҳам баттар бўлди. Ира мактабдан келиб, бизни айлаб қолди: «Экандан биздан сиз мен илданган экансизлар. Мени туғруқхонадан сотиб олганмиз деган эдингиз. Мактабда бутун эса бизга фильм кўрсатишди. Энди болаларнинг қандайдан келишини биламан...»

— Билдимиз, — деб тин олади Елизавета Васильевна. — Балки бу тарбиянинг замонавий методи-дир, аммо менга ваҳшийлик бўлиб туолди. Биринчи синфдаги эриак кишининг таъси қандайдан тушунмади, аёлларники қандайлигини анатомиядан ўрганишди. Ингит ва қизларнинг иккоҳдан ўтмасдан олдинги алоқаларини гуноҳ ҳисоблайдилар. Аксинча, бундай алоқалар рағбатлантириллади дейиш мумкин. Журналларда «Улар ҳақида» «Улар эрхотин эмас, узлар бир-бирини билмоқдалар» деган сўзларни ўқий мумкин. «Билиш» сўзи бирга яшаш деган маънони билдирди. Ахир, бу бошқаларни бундайки сабаб отаси бўлса ҳам, уни ГАРФдан қайтиб келишга мажбур қилган нараса отаси билан келишга олмаганлиги эмас, ёшма-ёш хар кўн гаҳхўрлик қилиб турган меҳрибон отандан жудо бўлган, бу — фожиа. Ҳузир билганам, ГАРФдан кейин эса кўннинг илтимадан киншдан ажралди қилинган эмас.

Модий қийинчиликлар-чи? Биз Иван Швейгерт болалар уюнда катта бўлганимиз, уруқдан кейинги оғир йилларда ўсиб-ўлганлигини ва қийинчиликлардан қўриқмаслигини билмасиз. Агар унга ва хотинига қўриб борган мамлакатлари ёниб қолганда, квартираларини бошқа арзонроқ квартирга алмаштирган. Ҳа бюджетларининг ҳаражат қисмини камайтирган ва ГАРФда яшаб қолган бўлардилар.

Улар ГАРбий Германиядан у ердаги ҳаётга мослаша олмаганликлари учун, одамлар тили билан айтганда, ўша мамлакат маънавий муҳитига кўнча олмаганларини учун чиқиб кетишди. Ҳа, яисмомини шароитини тилга олган бўлсалар ҳам, асосий сабаб — маънавий муҳитда. Улар ўзларининг тасаввурини муҳитини, кишилар ўртасидаги яхши қўнчиликни ва ўртоқлигини у ердан топа олмадилар.

Улар бюргер рационализмдан, ҳаётга ҳаддан ташқари мулоҳаза билан муносабатда бўлишдан, маънавий совуқликдан қочдилар.

Улар ёт мамлакатни, дунёқараш жиҳатидан, ҳўнрон ахлоқ жиҳатидан ёт бўлган мамлакатга ташлаб кетдилар.

Швейгертлар учун ГАР иккинчи ватан бўла олмади, бўлиши ҳам мумкин эмасди. Чунки совет тузуми тарбиялаган одамлар учун фақат битта ватан бор, бошқаси бўлиши мумкин эмас.

В. В. ВИКТОРОВ, Чирчиқ — Тошкент.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

эмас, ҳамма нарсадан тежашади. — Агар аёл киши телефон орқали узоқ гаплашмоқчи бўлса, уюнда телефон бўлса ҳам, кўнча экинчидан автоматдан кўнроқ қилди. Чунки, квартиралари телефоннинг сўнги чети бор. Неча соат вақтнинг керак. Кўнчаги автоматдан таъини ташлабсан-у, хоҳлаганига гаплашаварсан. Бундан арзимаган миқдорда пул тежашди. Шунга қарамай, ўша тилиларини тежаш учун ийинини кўнчага чиқарди.

БОЛАЛАР СЎНГГИ СЎЗ

Эрхотин Швейгертларнинг уч фарзанди бор. Каттаси Ирина мактабга қатайди. Иккинчиси Нели мактаб ёшига етгани йўқ. Келжани — Эдуард. Болаларнинг психологияси ўнча го бўлади. Қўнча, узлар янги шароитга қандай қарашдирини.

Эдуард ҳеч нарсани тушулмагани ўз-ўзидан равшан. — Ҳикоя қилди Елизавета Васильевна. — Нели эса, «аванга» тили ўрганимайман. Чирчиқда, бунининг олдига қайтиб кетаман», дейди. Каттагина Ирина билан сал мураккаброқ бўлди. Ҳозир у йи ёшга тўлди, аммо у ерда немис тилини ўқий билмаганлиги, у ернинг шева-си билан таниш эмаслиги оқибатда биринчи синфга бориб. Бир кўн Ирина мактабдан қайтиб келиб, синфда бир қиз папироз бўлишини (бу биринчи синфдаги бўлган иш) гапирди берди. Унинг гапига ишонмай, мактабга ўзим боришим. Ҳузурчи менга «отамиз синарети сотиб олиш учун пул бериб турса, мен нима қила оларимиз», дейди.

Бошқа бир кўн бундан ҳам баттар бўлди. Ира мактабдан келиб, бизни айлаб қолди: «Экандан биздан сиз мен илданган экансизлар. Мени туғруқхонадан сотиб олганмиз деган эдингиз. Мактабда бутун эса бизга фильм кўрсатишди. Энди болаларнинг қандайдан келишини биламан...»

— Билдимиз, — деб тин олади Елизавета Васильевна. — Балки бу тарбиянинг замонавий методи-дир, аммо менга ваҳшийлик бўлиб туолди. Биринчи синфдаги эриак кишининг таъси қандайдан тушунмади, аёлларники қандайлигини анатомиядан ўрганишди. Ингит ва қизларнинг иккоҳдан ўтмасдан олдинги алоқаларини гуноҳ ҳисоблайдилар. Аксинча, бундай алоқалар рағбатлантириллади дейиш мумкин. Журналларда «Улар ҳақида» «Улар эрхотин эмас, узлар бир-бирини билмоқдалар» деган сўзларни ўқий мумкин. «Билиш» сўзи бирга яшаш деган маънони билдирди. Ахир, бу бошқаларни бундайки сабаб отаси бўлса ҳам, уни ГАРФдан қайтиб келишга мажбур қилган нараса отаси билан келишга олмаганлиги эмас, ёшма-ёш хар кўн гаҳхўрлик қилиб турган меҳрибон отандан жудо бўлган, бу — фожиа. Ҳузир билганам, ГАРФдан кейин эса кўннинг илтимадан киншдан ажралди қилинган эмас.

Модий қийинчиликлар-чи? Биз Иван Швейгерт болалар уюнда катта бўлганимиз, уруқдан кейинги оғир йилларда ўсиб-ўлганлигини ва қийинчиликлардан қўриқмаслигини билмасиз. Агар унга ва хотинига қўриб борган мамлакатлари ёниб қолганда, квартираларини бошқа арзонроқ квартирга алмаштирган. Ҳа бюджетларининг ҳаражат қисмини камайтирган ва ГАРФда яшаб қолган бўлардилар.

Улар ГАРбий Германиядан у ердаги ҳаётга мослаша олмаганликлари учун, одамлар тили билан айтганда, ўша мамлакат маънавий муҳитига кўнча олмаганларини учун чиқиб кетишди. Ҳа, яисмомини шароитини тилга олган бўлсалар ҳам, асосий сабаб — маънавий муҳитда. Улар ўзларининг тасаввурини муҳитини, кишилар ўртасидаги яхши қўнчиликни ва ўртоқлигини у ердан топа олмадилар.

Улар бюргер рационализмдан, ҳаётга ҳаддан ташқари мулоҳаза билан муносабатда бўлишдан, маънавий совуқликдан қочдилар.

Улар ёт мамлакатни, дунёқараш жиҳатидан, ҳўнрон ахлоқ жиҳатидан ёт бўлган мамлакатга ташлаб кетдилар.

Швейгертлар учун ГАР иккинчи ватан бўла олмади, бўлиши ҳам мумкин эмасди. Чунки совет тузуми тарбиялаган одамлар учун фақат битта ватан бор, бошқаси бўлиши мумкин эмас.

В. В. ВИКТОРОВ, Чирчиқ — Тошкент.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ
БИРИНЧИ ПРОГРАММА 12.00 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.05 — Мульфильм. 18.40 — Ассолом, пилонор эли. 19.10 — Сайловот. 19.55 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевидинг халқ университет. 20.25 — Ҳа минит музика. 20.35 — «Ахборот». 20.55 — Мусиқа шовони. 22.00 — «Вақт». 22.45 — Кино олимпиада. ИККИНЧИ ПРОГРАММА 11.00 — ТОШКЕНТ. 17.55 — МОСКВА. 19.05 — Волга-Валт беш йиллик қиёматда. 19.20 Янгиликлар. 19.30 — Почталар ва почта. 19.45 — СССР Фанлар академиясининг муҳбир аъзоси В. Г. Афанасьев телетомошабини ра саволларига жавоб бериди. 20.15 — Само йўлида (бодий фильм). 21.30 — И. П. Чайковский номи бешинчи халқаро конкурси олдидан. 22.00 — Чили даъдалари. 22.25 — Хужжатли фильмлар экранни. 22.45 — Концерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.05 — Илмий-оммабоқ фильм. 19.35 — Тўқимачилик қимбег буғуғи жузда. 20.10 — Концерт. 20.40 — Журъат (бодий фильм).

ТЕАТР
НАВОНИ НОМИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/VI да Майданнинг иши, 6/VI да Севги тумори.
ҲАМЗА НОМИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/VI да Коинисия, 6/VI да Абу Райҳон Беруний, 6/VI да Парвос. МУСМИН НОМИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5/VI да Амаб савдолар, 6/VI да Моини фойда.

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА НУЛЛАРИ ИНСТИТУТИ
1974-75 ўқув йили учун СИРТИҚ БЎЛИМГА кўнйидаги МУТАХАССИСЛИК, лар бўйича
СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
автомобиль транспорти, автомобиль транспортини таш, нил этиш ва экономикаси, автомобиль йўллари, йўл қури, лаш машиналари ва жиҳоз- лари.
Институтга кирувчилар кўйи, даги ҳужжатларини топириш- лар керак: ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжат (аттестат ёки дипломнинг аёл нуқсиси), ишлаб турган жойидан харақ, терветина, меҳнат дафтари- сининг нуқсиси (қолқонлар учун хоҳоз меҳнат дафтари- си), соғлиги ҳақида справка (286-форма), туртта фотосу- рат (3х4 см).
Ҳужжат топирилатганда паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий гувоҳнома шахсан қўриб келилади.
ЎҚУВЧИЛАР 31 АВГУСТ- ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
Қириш имтиҳонлари бир неча потокларда ўтказилади.
ИНСТИТУТГА КИРИШЧИ- ЛАР оша тили ва адабийдан (эзма), математикадан (эзма), оғзаки, физикадан (эзма), кириш имтиҳонлари топирида- лар.
ЎҚИШ МУДДАТИ — 6 ЙИЛ.
Ўқини ўзбек ва рус тиллари, да олиб борилади.
Институтга кириш ҳақидаги тўла маълумотни нўйдаги адресдан олиш мумкин: Тош- кент шаҳар, К. Марк кўчаси, 32/4; сиртиқ бўлиқ қаҳуд комиссияси (телефон: 33-24-69).

22-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1974 — 1975 ўқув йилига
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Билим юрти Тошкент шаҳ- ридagi кўришларга тала- ба, бўқчилар, дурадгорлар, сувоқчилар, мозанка-плит- кани, саёқчил бериувчилар, бў- қичи-сувоқчилар, гишт теру- вчиларни таёйлаб бериди.
Ўқишга 8-10 синф қанқида маълумотга эга бўлган 14-25 ёшли йиғит-қизлар қабул қи- линади.
ЎҚИШ МУДДАТИ — 1 ва 2 ЙИЛ.
Ўқувчилар кўнча у маҳал иссиқ овнат, ётоқхона, кийим, бош, практикна даврида пул муқофоти билан таъминлана- дилар.
Билим юрти ношида кечки мактаб, кутубхона, мажнуд Спорт секциялари ва бошқа турли тўғараклар ишлайди.
Кирувчилар: директор номи- га ёзилган арива, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилган- ларини тўғрисидаги гувоҳнома (асли, ёни паспорт), 3х4 см қатнашдаги 6 донга фотосурат топиридадилар.
Муқофат учун адрес: Тош- кент шаҳар, Астрахань кўча- си, Астрахань туғиш, 12-У (22-автобус ва 12-трамвайлар- нинг «Детларв кўчаси» бека- ни).

Ўзбекистон ССР Ички иш- лар министрлиги коллегииеси ва партия комитети Ўзбеки- стон ССР ички ишлар министр- лиги Урибосари С. В. Сада- енга ошас
ОДИЛНОҚ МАТОНОВАНИНГ
вафот этганлиги муносабати билан қўчур таъзия изҳор қи- лдилар.